

دۇنياۋى مەشھۇر چۆچەكلىرى خەزىنىسى

كېچىك ئادەملىرى دۆلىتى

مىللەتلەر نەشرىياتى
بېيجىڭ

تەرجىمە قىلغۇچى : قادىر ئارسلان

كىچىك ئادەملەر دۆلىتى

دوستۇم گە :

بىز ئىككىمىز چىمەن دوست،
سەن ئالتۇن، مەن كۈمۈش.
دوستلۇق - بەخت دەرىخى،
سەن يوپۇرماق، مەن بىر قۇش.

كىتاب كۆتۈل خۇشلۇقى،
كىتاب ئەقىل بۇلىقى.
بۇ كىتابتا ساقلانسۇن،
ئىككىمىزنىڭ دوستلۇقى.

يىل ئاينىڭ كۈنى.

图书在版编目(CIP)数据

小人国/(丹)安徒生(Andersen, H. C.)等著;苏真等译;卡德
尔·阿尔斯郎译.—北京:民族出版社, 2005.5

ISBN 7-105-06939-2

I.小... II.①安...②苏...③卡... III.童话—作品集—
世界—维吾尔语(中国少数民族语言)
IV.I18

中国版本图书馆 CIP 数据核字(2005)第 031852 号

小人国

责任编辑:卡哈尔

责任校对:胡达拜地

制 版:海龙视觉

出版发行:民族出版社 <http://www.e56.com.cn>

社 址:北京市和平里北街 14 号 邮编:100013

电 话:010-64290862(维文室)

印 刷:宏凯彩印包装有限责任公司

经 销:各地新华书店

版 次:2005 年 5 月第 1 版 2005 年 5 月北京第 1 次印刷

开 本:787 毫米×1092 毫米 1/16

印 张:6.75

印 数:0001-2000 册

定 价:12.00 元

مۇندە رىجە

كىچىك ئادەملەر دۆلىتى 1

تېيىن بىلەن تاشپاقا 10

توشقاننىڭ تۇغۇلغان كۈنى 13

يامغۇرلۇقنىڭ سەرگۈزەشتىلىرى 16

ئېيىقچاقنىڭ ئۇۋا ياساشى 22

غەلىتە ئىسىم 26

چاشقان بىلەن ئاق قۇ 34

بىر باي كونا ئاياغ 39

باربا ۋە بار ھارۋىسى 42

قەلەي ئەسكەر 49

ئالتە ئەزىمەت 59

ئەقىللىق دېھقان 68

پاربا بىلەن موزدۇز 72

ئېيىق قۇيرۇقى 74

پادشاھنىڭ يېڭى كىيىمى 76

ئالتۇن بېلىق كۆلى 82

سېھىرگەرنىڭ سوۋغىتى 88

يەتتە قاغا 94

كچىك ئادەملەر دۆلىتى

ئەنگىلىيە چۆچىكى (ئەسلى ئەسەر: جوناسىن سۋىفتنىڭ)

بىرنەچچە يۈز يىللار ئىلگىرى، ئەنگىلىيىدە گالېۋىز ئىسىملىك بىر بالا ئۆتكەنىكەن. ئۇ دېڭىز سەپىرىگە قەۋەتلا ئامراق ئىكەن. لېكىن، دادىسى ئۇنىڭ تېبابەتنى ئۆگىنىپ ئۇستا دوختۇر بولۇپ چىقىشىنى ئۈمىد قىلىدۇ. كەن. شۇڭا، گالېۋىز ئوتتۇرا مەكتەپنى پۈتتۈرۈپ، دادىسىنىڭ تەلىپى بويىچە دوختۇرلۇق كەسپىگە ئىمتىھان بېرىپ ئالىي مەكتەپكە كىرىپتۇ. تۆت يىلدىن كېيىن، گالېۋىز ئالىي مەكتەپنى پۈتتۈرۈپتۇ. ئۇ دېڭىزنى ياخشى كۆرگەچكە، «قارلىغاچ» ناملىق كېمىگە تاشقى كېسەللىكلەر دوختۇرى بولۇپ ئورۇنلىشىپ، بىرنەچچە يىلنى سەپەر بىلەن ئۆتكۈزۈپتۇ. بىر قېتىم، كېمە شەرقىي ھىندى تاقىم ئارىلىغا كېتىۋاتقاندا دېڭىزنى تۇمان قاپلاپ، كەينىدىنلا قارا بوران چىقىپ كېتىپتۇ. كېمىدىكىلەر قاتتىق ۋەھىمە ئىچىدە قېلىپ، قىيا - چىيا قىلىشىپتۇ. كېمىچىلەر شۇنچە تىر - كەشكەن بولسىمۇ، كېمە خادا تاشقا ئۇرۇلۇپ كېتىپ قاق ئوتتۇرىدىن يېرىلىپ كېتىپتۇ.

بىر پارچە تاختاينى چىڭ تۇتۇۋالغان گالېۋىز بوران - چاپقۇن بىلەن بىر كېچە - كۈندۈز ئېلىشىپتۇ.

ئەتىسى ئەتىگەندە، شىمال تەرەپتىن سوققان كۈچلۈك بوران گالېۋىزنى بىر دېڭىز ساھىلىغا ئىتتىرىپ چىقىرىپ قويۇپتۇ. ھېرىپ ھالىدىن كەتكەن گالېۋىز ئەتراپقا قاراشقىمۇ ئۈلگۈرمەي قاتتىق ئۇيقۇغا كېتىپتۇ. بىر چاغدا گالېۋىز ئويغىنىپتۇ. ئۇ ئورنىدىن تۇرماقچى بوپتۇ، بىراق مىدىرلىيالمىپتۇ. ئۇ ئۆزىنىڭ بىلىكىدىن تاپىنىغىچە ئىنچىكە يىپ بىلەن ئوربۇپتىلگەنلىكىنى بايقاپتۇ، بېشىنى كۆتۈرۈپ باقماقچى بولغانىكەن، بى- شى زىگىلداپ ئاغرىپ كېتىپتۇ. چۈنكى، ئۇنىڭ چاچلىرىمۇ باغلىۋېتىلگە- نىكەن.

ئۇ ئوڭدىسىچە ياتقاچقا ئاسماننىلا كۆرەلەيدىكەن. ھاۋا بارغانسېرى قىزىپ كۈن نۇرى ئۇنىڭ كۆزىنى قاماشتۇرۇشقا باشلاپتۇ. ئەتراپىدا قانداق- تۇر ۋاراڭ - چۈرۈڭ ئاۋازلار ئاڭلىنىپ تۇرىدىكەن.

«بۇ نېمە ئىش؟» دەپ ئويلاپتۇ گالېۋىز ۋە ئۇ- ياق - بۇياققا قاراپ باقماقچى بوپتۇ. بىراق، ئۇ شۇنچىلىك چىڭ باغلىۋېتىلگەن ئىكەنكى، مىدىرلە- غۇدەك ئىمكانى بولماپتۇ. شۇ يېتىشىدا ئۇ ئاسمان- دىن باشقا ھېچنېمىنى كۆرەلمەيدىكەن.

بىردەمدىن كېيىن، قانداقتۇر بىر جانىۋار گالېۋىزنىڭ سول پۇتى ئۈستىدە مىدىرلاپ، ئاستا-ئاستا مېڭىپ مەيدىسىگە، كېيىن ئېڭىكىنىڭ ئاستىغىچە كەپتۇ. گالېۋىز بىر ئامال قىلىپ كۆزىنى تۆۋەنگە تىكىپتۇ. قارىسا، بويى ئاران ئون بەش سانتىمېتىر كېلىدىغان بىر ئادەم ساداقلىرىنى شاراقلىتىپ، ئوقيانى ئۈنىڭغا بەتلەپ تۇرغۇدەك. ئۇنىڭ ئارقىسىدىن قىرىققا يېقىن ئۇنىڭ تىپىدە-كى ئادەملەر كېلىۋاتقۇدەك.

گالېۋىز قورقۇپ كەتكەنلىكتىن ۋارقىرىۋېتىپتۇ. ھېلىقى كىچىك ئادەملەر ئۇنىڭ ئاۋازىنى ئاڭلاپ، قورققىنىدىن بەدەر قېچىپتۇ، بەزىلىرى يەرگە دومىلاپ چۈشۈپتۇ.

گالېۋىز بىر ئامال قىلىپ يېنىغا قاراپتۇ. قارىسا، ھېلىقىدەك كىچىك ئادەملەردىن تەشكىل تاپقان چوڭ قوشۇن ئۇنى باغلىغان يىپلارنى ھە دەپ كېسىۋاتقۇدەك.

بىردەمدىن كېيىن، بايا قېچىپ كەتكەنلەر يەنە قايتىپ كەپتۇ. ئەڭ

دەسلەپ كەلگىنى ئۇلارنىڭ قوماندانى بول-سا كېرەك، چىرقىراق ئاۋازدا بىرىنچىلەر-نى دەپ ۋارقىراپتۇ. باشقىلىرىمۇ ئۇنىڭ دېگىنىنى بىرنەچچە قېتىم تەكرارلاپتۇ. گالېۋىز ئىما - ئىشارەت قىلىپ ئۆزدە-نىڭ بەك ئۇسسۇپ كەتكەنلىكىنى، ئۇلار-نىڭ ئۇسسۇلۇق بېرىشىنى ئوتۇنۇپتۇ.

كېچىك ئادەملەرنىڭ قوماندانى بىر
ئىسقىرتقانىكەن، ھارۋا - ھارۋىلاردا ئىچىم -
لىك قاچىلانغان تۇڭلار كەلتۈرۈلۈپتۇ. ئات -
ھارۋىلارمۇ بۇ يەرنىڭ ئادەملىرىگە ئوخشاشلا
كېچىك ئىكەن.

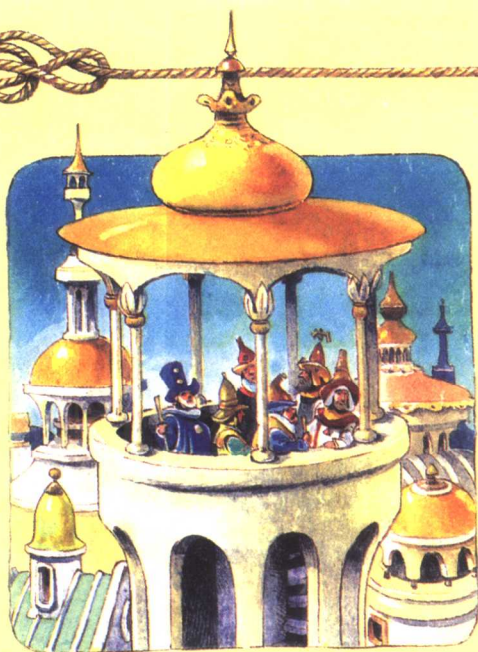
گالېۋىز ئەللىك تۇڭ ئىچىملىكىنى بىر -
دەمدىلا ئىچىپ بويىتۇ، مىللىق ئوقىنىڭ
چوڭلۇقىدىكى بىر مۇنچە بولكىلارنى يەۋىتىپ -
تۇ.

باغلاقتىن بوشانغان گالېۋىز بۇ كېچىك
ئادەملەرنى بېسىپ ئۆلتۈرۈپ قويۇشتىن ئەن -
سىرەپ ئېھتىياتچانلىق بىلەن ھەرىكەت قىپ -
تۇ. كېچىك ئادەملەر خىلمۇخىل قول ئىش -
رىلىرىنى قىپتۇ، گالېۋىز ئۇلارنىڭ ئۆزىنى
ئورنىدىن تۇرۇپ بىللە مېڭىشقا بۇيرۇۋاتقان -
لىقىنى ئوقۇپتۇ.

ئۇلار گالېۋىزنى كاتتا
بىر چېركاۋنىڭ ئالدىغا باش -
لاپ كەپتۇ. بۇ يەرگە پادى -
شاھ ۋە دۆلەت ئەربابلىرى
يىغىلغانىكەن.

كېچىك ئادەملەر گالې -
ۋىزدىن ئۇنىڭ قېچىپ كەت -
مەسلىكى ئۈچۈن بىر پۇتقا
ئىشكەل سېلىپ قويۇشنى
تەلەپ قىپتۇ. ئۇلارنىڭ
ئىشكەللىرى قىلدەك ئىنچى -
كە ئىكەن. گالېۋىز بۇنىڭغا
ماقۇل بوپتۇ. چۈنكى، ئۇ
خالىغان چاغدا بۇ زەنجىر -
لەرنى ھېچقانچە كۈچ
سەرپ قىلمايلا ئۈزۈۋېتەلەي -
دىكەن. شۇنداق قىلىپ،
كېچىك ئادەملەر گالېۋىز -
نىڭ سول پۇتىغا توقسان بىر
ئىشكەل، ئوتتۇز ئالتە قۇ -
لۇپ سېلىپ قويۇپتۇ.

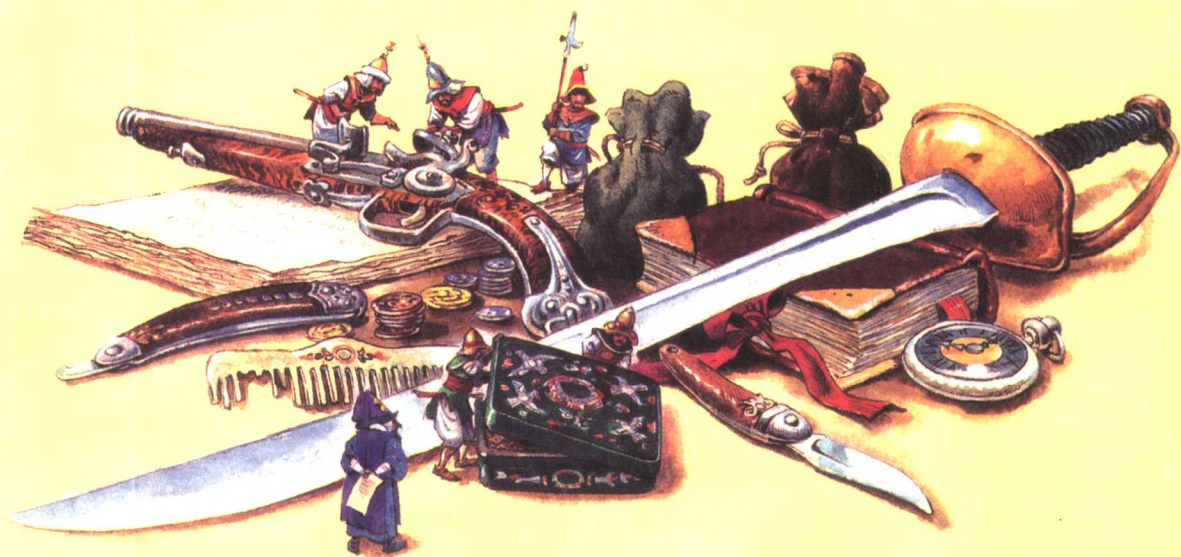
كچىك ئادەملەر دۆلىتىنىڭ پادى-
شاھى ۋەزىر - ۋۇززالىرى بىلەن
مەسلىھەتلىشىپ، بىر كۈنلەردە
پايدىسى تېگىپ قېلىشى مۇمكىن
دەپ، گالېۋىزنى ياخشى بېقىش-
نى قارار قىپتۇ. شۇنىڭ بىلەن
پادىشاھ پەرمان چىقىرىپ، گالې-

ۋىزنى ھەر كۈنى ئەتىگەندە ئالتە كالا، قىرىق قوي، يېتەرلىك بولكا ۋە
ئىچىملىك بىلەن تەمىنلەشكە بۇيرۇق قىپتۇ، بۇنىڭغا كېتىدىغان خىراجەتنى
دۆلەت خەزىنىسىدىن چىقىم قىلماقچى بوپتۇ.

پادىشاھ يەنە گالېۋىزغا ئالتە يۈز چاكار بەلگىلەپتۇ ۋە گالېۋىز ياتقان
چېركاۋنىڭ ئىشىكىنىڭ ئىككى تەرىپىگە چىدىر تىكتۈرۈپ بېرىپتۇ.
كچىك ئادەملەر گالېۋىزنى ھەقىقەتەن ياخشى بېقىپتۇ. چۈنكى، بۇ
ئەلنىڭ ئاق كۆڭۈل، مېھماندوست پۇقرالىرى ئاجايىپ ئىشتىھالىق بۇگە-
گانت ئادەمنىڭ ئاچ قېلىشىدىن ئەنسىرەيدىكەن.

بىر كۈنى گالېۋىز كچىك ئا-
دەملەر دۆلىتىدىكىلەرگە ئۆزىنى
كۆرسىتىپ قويماقچى بوپتۇ.
ئۇ تاپانچىسىنى قولىغا ئاپتۇ ۋە
ئۇنىڭغا ئوق سالماي دورا سېلىپلا
ئاسمانغا قارىتىپ بىر پاي ئېتىپتۇ.
دەھشەتلىك ئوق ئاۋازىدىن قورقۇپ
كەتكەن كچىك ئادەملەرنىڭ نۇر-
غۇنلىرى ھوشىدىن كېتىپ خېلى
ئۇزاقتىن كېيىن ئېسىگە كەپتۇ.

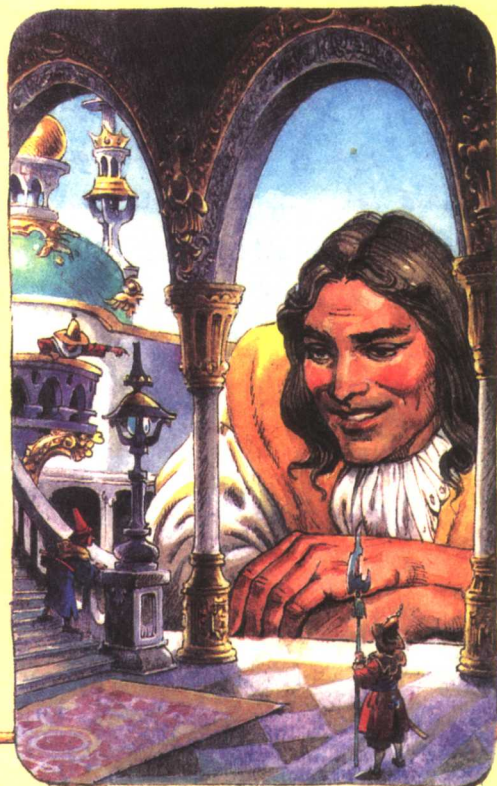
گالېۋىز كېمە غەرق بولۇشتىن بۇرۇن ئۆزىنىڭ تاپانچا، يانچۇق سائەت، ساقال ئالغۇچ قاتارلىق نەرسىلىرىنى ئېلىۋالغانىكەن. پادىشاھ بۇ نەرسىلەرگە يەك قىزىقىپ قاپتۇ. شۇنىڭ بىلەن گالېۋىز ئۇنىڭغا بۇ نەرسىلەرنىڭ ئىشلىدىغان جايلارنى بىرمۇبىر سۆزلەپ بېرىپتۇ. گالېۋىز قىلىچىنى يەڭگىلىگەن بىر شىلتىپ بىرنەچچە تۈپ دەرەخنى كېسىۋەتكەنىكەن، پادىشاھ تېخىمۇ ھەيران قاپتۇ. مۇھاپىزەتچىلەر پادىشاھنىڭ بۇيرۇقى بويىچە گالېۋىزنىڭ قىلىچ، تاپانچا قاتارلىق نەرسىلىرىنى دۆلەت خەزىنىسىگە ئېلىپ كېتىپتۇ.

بىر كۈنى كىچىك ئادەملەر دۆلەتتىكى پادىشاھنىڭ خەۋەرچىسى ئېتىنى ئۇچقانداك چاپتۇرۇپ كېلىپ، گالېۋىزغا:

— تېز بول، پادىشاھ ئالىيلىرى سېنى ئوردىدا قوبۇل قىلماقچى! — دەپتۇ.

گالېۋىز ئىككى قەدەم ئاتلاپلا ئوردىغا يېتىپ كەپتۇ.

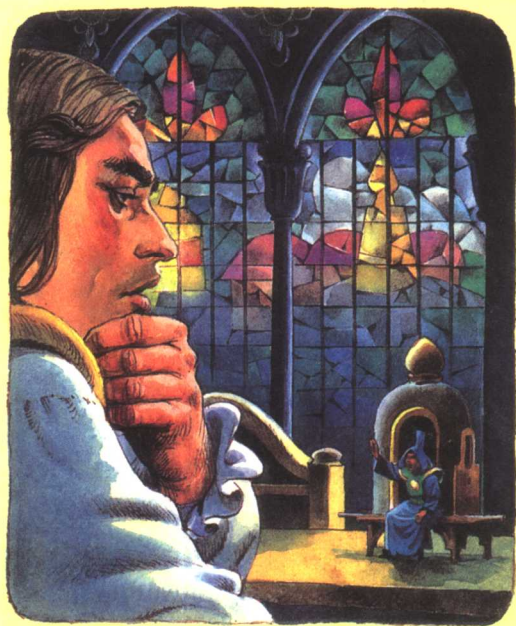
پادىشاھنىڭ ئوردىسى شەھەرنىڭ ئوتتۇرىسىغا جايلاشقانىكەن. ئوردا گالېۋىزغا نىسبەتەن تولمۇ كىچىك بولغاچقا، ھويلىسىدا يەر بېغىرداپ يېتىپ پادىشاھ بىلەن سۆزلىشىشكە توغرا كەپتۇ.

كسچىك ئادەملەر دۆلىتىنىڭ شەرقىي شىمالىدا بېلىفۇسكۇ دېگەن ئارال دۆلىتى بار ئىكەن. بۇ ئىككى دۆلەت ئۇزاقتىن بېرى چىقىشالماي كەلگەن بولۇپ، ئۇلارنىڭ ئارىسىدا بىرقانچە قېتىم ئۇرۇش يۈز بەرگەنىكەن. — ئۇلار ھازىر زور كېمە قوشۇنى ئۇيۇشتۇرۇپ بىزگە تۇيۇقسىز ھۇجۇم قىلماقچى بولۇۋېتىپتۇ، — دەپتۇ پادىشاھ گالېۋىزغا، — سەن باتۇر ھەم كۈچلۈك ئىكەنسەن، دۆلىتىمىزگە ياردەم بەرگىن. گالېۋىز پادىشاھنىڭ تەلىپىگە ماقۇل بوپتۇ، ئەمما: — ئىككى شەرتىم بار: بىرىنچى، بۇ مەسىلىنى ھەل قىلىشتا قان تۆكۈلۈشتىن ساقلىنىشىمىز كېرەك، ئىككىنچى، غەلىبىدىن كېيىن پادىشاھ مېنىڭ يۇرتۇمغا قايتىشىمغا رۇخسەت قىلىشى لازىم، — دەپتۇ. پادىشاھ شۇ ھامان ماقۇل بوپتۇ. گالېۋىز نۇرغۇن ئارغامچا ۋە سىم تەييارلىتىپتۇ، ئاندىن كېيىن دېڭىزدا ئۈزۈپ بېلىفۇسكۇ دۆلىتىنىڭ ئۇرۇش كېمىلىرىگە يېقىنلىشىپتۇ. دۈشمەنلەر گالېۋىزغا قارىتىپ نەچچە مىڭ پاي ئوقيا ئېتىپتۇ. ئوق تەگكەن يەرلەر چىمىلداپ ئاغرىپتۇ، ئەمما گالېۋىز بۇنىڭ بىلەن كارى بولماپتۇ.

گالېۋىز ئارغامچا پىششىق بولسۇن دەپ ئۈچ قەۋەت قىلىپ ئەشكەن، سىملار- نىڭ ئۈچىنى قارماققا ئوخشاش ئەگكەن ۋە بۇنداق قارماقتىن ئەللىك دانىنى ياساپ ھەربىرىنى بىردىن ئارغامچىنىڭ ئۈچىغا باغلىۋالغانىكەن.

گالېۋىز دۈشمەننىڭ ئەللىك كېمىسىدە- نى قارماقلار بىلەن ئىلىپ سۆرەشكە باشلا- پتۇ. بېلىقچىلىق بۇ قورقۇنچىلىق كۆرۈنۈشكە قارىغىنىچە نېمە قىلارنى بىل- مەي داڭقىتىپ تۇرۇپ قېلىشىپتۇ.

گالېۋىز دېڭىزنىڭ چوڭقۇر يېرىگە كەلگەندە، قولىنى بىر شىلتىغانىكەن، دۈشمەننىڭ كېمىلىرى ئوڭتۇرۇلۇپ دې- ڭىز تېگىگە چۆكۈپ كېتىپتۇ. شۇنىڭ بىلەن كىچىك ئادەملەر دۆلىتى خەتەردىن قۇتۇلۇپ قاپتۇ.

گالېۋىز: «كىچىك ئادەملەر دۆلىتى پادىشاھىنىڭ ھاجىد- تىدىن چىقتىم، ئەمدى مېنىڭ ئەركىنلىككە چىقىدىغان ۋاق- تىمۇ يېتىپ كەلدى» دەپ ئويلاپتۇ. لېكىن، غەلىبە بىلەن قايتىپ كەلگەن گالېۋىز پادىشاھىنىڭ ئەركىنلىك بېرىش ۋەدە- سىدىن يېنىۋالغانلىقىنى ئوقۇپتۇ.

كىچىك ئادەملەر دۆلىتىنىڭ باش ۋەزىرى پادىشاھقا ۋاكا- لىتەن گالېۋىزغا قىممەت باھا- لىق بىر قارا شىلەپنى تەق- دىم قىپتۇ.

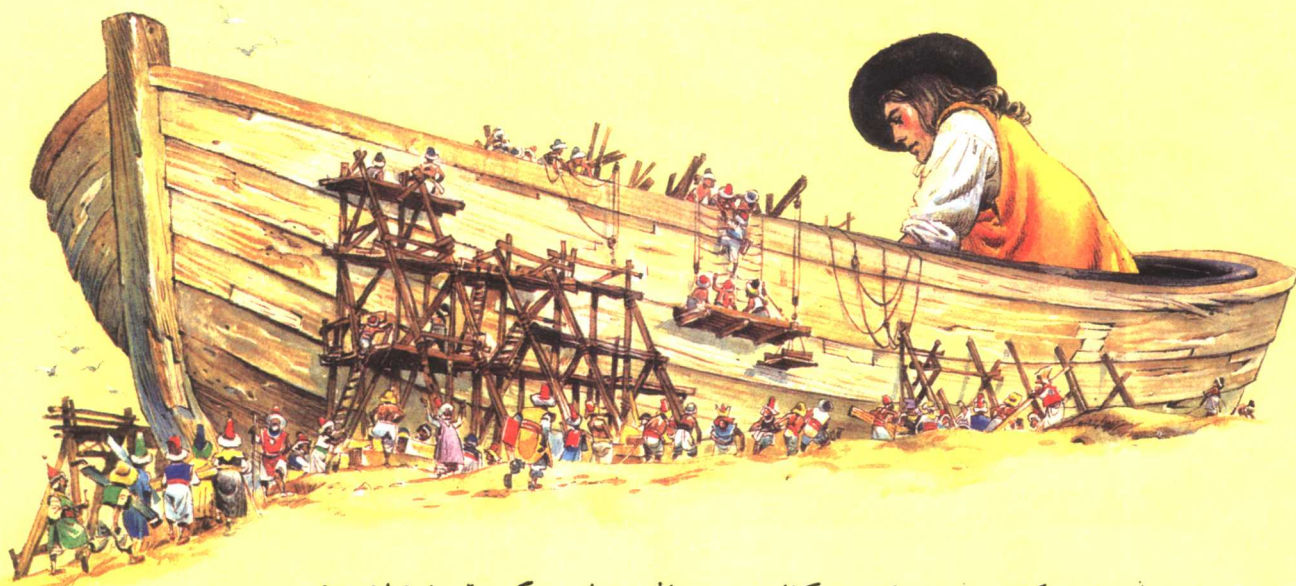
— مېنىڭ ئەركىنلىككە چىقىشمىچۇ؟ — دەپ سو- راپتۇ گالېۋىز.

— بۇنى كالاڭدىن چى- قىرىۋەت! — دەپتۇ باش ۋە- زىر سۈرلۈك قىياپەتتە، — ئەگەر پادىشاھىنىڭ ئىرادى- سىگە خىلاپلىق قىلساڭ، ئۇ سېنى زەھەرلەپ ئۆلتۈرىدۇ.

باش ۋەزىرىنىڭ دېگەنلىرىنى ئاڭلىغان گالېۋىز قورقۇپ قاپتۇ. ئۇ دوخ-
تۇر بولغاچقا، زەھەرلىك دورىنىڭ تاقابىل تۇرغىلى بولمايدىغان ئەجەللىك
قورال ئىكەنلىكىنى ئوبدان بىلىدىكەن. شۇنىڭ بىلەن ئۇ تېزرەك قېچىپ
كېتىشنىڭ كويىغا چۈشۈپتۇ.

بىر كېچىسى گالېۋىز ئۆزىنىڭ بارلىق نەرسە - كېرەكلىرى بېسىلغان
بىر كىچىك كېمىنى سۆرەپ، بېلىقچىلىق دۆلىتىگە راۋان بوپتۇ.
گالېۋىز ئۇ يەرگە بارغاندىن كېيىن، بېلىقچىلىق پادىشاھىغا:
— مەن بۇ يەردە تۇرسام، كىچىك ئادەملەر دۆلىتى سىلەرگە ھۇجۇم
قىلىشقا پىتىنالىمايدۇ! لېكىن، بۇ خىزمىتىمنىڭ بەدىلىگە سىلەر مېنىڭ
يۇرتۇمغا قايتىشىمغا رۇخسەت قىلىشىڭلار كېرەك، — دەپتۇ.

بېلىقچىلىق پادىشاھى گالېۋىزنىڭ تەلىپىگە قوشۇلۇپتۇ.
گالېۋىز بۇ ئارال دۆلىتىنىڭ دېڭىز قىرغىقىنى كۆزىتىپ يۈرۈپ، بىر
كۈنى ساھىلدا تۇرغان بىر قېيىقنى كۆرۈپ قاپتۇ.
گالېۋىز ئون كۈن ئىشلەپ بىرنەچچە پالاق ياساپتۇ. بېلىقچىلىق پادىشا-
ھى ياردەملىشىشكە بەش يۈز ئىشچىنى ئاجرىتىپتۇ. گالېۋىز ئۇلارغا باشچى-
لىق قىلىپ بىر ئاي ئىشلەپ قېيىققا يەلگەن بېكىتىپتۇ.
مېھماندوست ۋە سېخىي بېلىقچىلىقچىلار گالېۋىزنىڭ قېيىقىغا پىشۇ-
رۇلغان كالا، قوي گۆشلىرىنى، نۇرغۇن بولكا ۋە تۇڭ - تۇڭلاپ ئىچمە -
لىكلەرنى قاچىلاپ بېرىپتۇ.

گالېۋىز بېلىقچىلىقچىلار بىلەن خوشلىشىپ دېڭىز سەپىرىنى
باشلاپتۇ. ئۇ بىرقانچە كېچە - كۈندۈز جاپا - مۇشەققەتلىك
سەپەر قىلىپ، ئاخىرى ئۆز ۋەتىنىگە قايتىپ كەپتۇ.

تېپىن بىلەن تاشپاقا

ئىتالىيە چۆچىكى

بۇنىڭدىن نۇرغۇن يىللار ئىلگىرى، ئىنتايىن چوڭقۇر بىر دەريا بولغانىدى. بۇ دەريانىڭ ئۈستىدە بىر كۆۋرۈك بار ئىكەن. بىر دېھقانچىلىق مەيدانىدىكىلەر ھەر كۈنى بىر مىنىبۇسقا ئولتۇرۇپ مۇشۇ كۆۋرۈكتىن ئۆتۈپ شەھەرگە بارىدىكەن. شۇ تەرىقىدە كۆپ يىللار ئۆتۈپتۇ، كۆۋرۈكمۇ بارغانسېرى كونىراپ كېتىپتۇ.

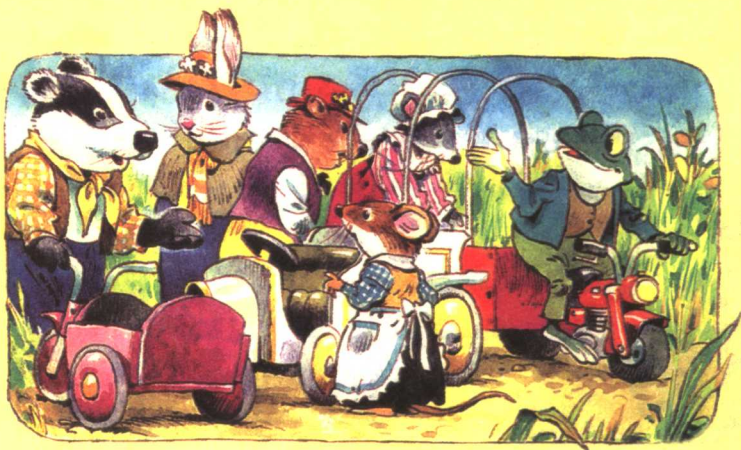
بىر كېچىسى كۆۋرۈك تۈيۈقسىز گۈمۈرۈلۈپ، ياغاچ - تاشلىرى دەريا-دا ئېقىپ كېتىپتۇ. ئەتىسى بۇ خەۋەرنى ئاڭلىغان پاقا بىلەن بۆرسۇق ماشىنىسى ھەيدەپ كېلىپ، كۆپچىلىككە قاراپ توۋلاپتۇ:

— شەھەرگە كىرىدىغانلار بىزنىڭ ماشىنىمىزغا ئولتۇرۇڭلار. باھاسى ئەرزان، بىر ئورۇن بىر تەڭگە!

— كۆۋرۈك بۇزۇلۇپ كەتكەن تۇرسا، سىلەر ماشىناڭلارنى دەريادىن قانداق ئۆتكۈزىسىلەر؟ — دەپ سورايتۇ توشقان خانقىز.

— دەريانىڭ تۆۋەن ئېقىدە.

ئىدا بىر كىچىك كۆۋرۈك بار. ئاپتوبۇس، مىنىبۇس دېگەنلەر بۇ كۆۋرۈكتىن ئۆتەلمەيدۇ. بىزنىڭ ما-شىنىمىز كىچىك بولغانىدىكىن، ئۇنىڭدىن بىما-لال ئۆتەلەيدۇ، — دەپتۇ پاقا.

— ھايۋانلار ئۇلارنىڭ گېپىگە ئىشىنىش - ئىشەنمەسلىكىنى بىلەلمەي بىر - بىرىگە قارىشىپ تۇرۇپ قاپتۇ.

— گېپىمىزنىڭ ئازراقمۇ يالغىنى يوق، — دەپتۇ، — بارسۇق، — بىز كۆپچىلىكنىڭ شەھەرگە كىرىشكە ئالدىراۋاتقانلىقىنى بىلگەچكە، ھا- جىتىڭلاردىن چىقايلى دەپلا شۇنداق قىلىۋاتىمىز. قېنى، ماشىنىمىزغا تېز چىقىڭلار!

كۆپچىلىك ماشىنىغا چىقىپتۇ، پەقەت تىيىن ھەدىلا چىقماپتۇ، چۈنكى ئۇنىڭ پۇلى يوق ئىكەن.

دەل شۇ چاغدا، بىر تاشپاقا ئۆمىلىگىنىچە كېلىپ قاپتۇ. ئۇ تىت - تىت بولۇپ تۇرغان تىيىن ھەدىگە:

— ئەگەر سەن ماڭا بىر تال سەۋزە بەرسەڭ، مەن سېنى دەريادىن ئۆتكۈ- زۇپ شەھەرگە ئەكىرگەن بولاتتىم، — دەپتۇ.

تىيىن ھەدە بېشىنى چايقاپ:

— سەن بەك ئاستا ماڭىدىغان تۇرساڭ، ئىككىمىزنىڭ شەھەرگە كىر- شىگە بىر ھەپتە ۋاقىت كەتمەمدۇ! — دەپتۇ.

— ئۇنداق بولمايدۇ، — دەپتۇ

تاشپاقا خاتىرجەم ھالدا كۈلۈپ،

— بىز سۇ يولى بىلەن ماڭساق، ئۇلا-

ردىن بۇرۇن شەھەرگە كىرىپ بول-

مىز!

— بوپتۇ ئەمىسە، دېگىنىڭدەك

بولسۇن، — دەپتۇ تىيىن ھەدە.

شۇنداق قىلىپ، تىيىن ھەدە

تاشپاقىنىڭ ئۈستىگە چىقىپ ئولتۇ-

رۇپتۇ، تاشپاقا «پالاق - پۇلۇق» قى-

لىپ ئىغاڭلاپ مېڭىشقا باشلاپتۇ.

ئۇنىڭ ئۈستىدە ئولتۇرۇپ قاتتىق

چايقالغان تىيىن ھەدە قورققىنىدىن:

— ۋاي، توختا، مەن چۈشۈۋا-

لاي، ئۈستۈڭدىن دومىلاپ چۈش-

كىلىۋاتىمەن! — دەپ ۋارقىراپ

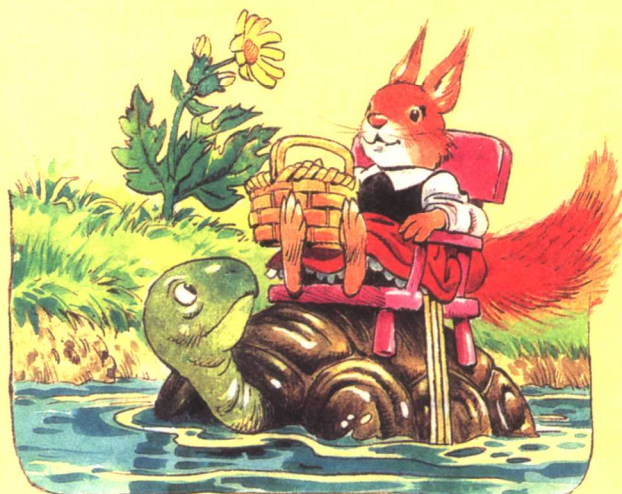
كېتىپتۇ.

— ئازراق چىدا، دەرياغا چۈ-

شۇۋالساقلا ھەممە ئىش ئوڭشىلىپ

كېتىدۇ، — دەپتۇ تاشپاقا مېڭىشنى

داۋاملاشتۇرۇپ.

راست دېگەندەك، تاشپاقا دەرياغا چۈشكەن ھامان، سىلىق ئۈزگىلى باشلاپتۇ.

تاشپاقىنىڭ ئېيتقىنىدەك، ئۇلار بىردەمدىلا شەھەرگە كىرىۋاپتۇ. ئۇلار بازارغا بېرىپتۇ ۋە ئەڭ ئەرزان باھادا ئەڭ ياخشى موگۇلارنى سېتىۋاپتۇ. پاقىنىڭ ماشىنىسىغا ئولتۇرغانلار چۈش بولاي دېگەندە بازارغا يېتىپ كەپتۇ ۋە تىيىن ھەدىنى كۆرۈپ ھەيران بولغىنىدىن ئاغزىنى ئېچىپ تۇرۇپ قېلىپتۇ.

— سەن قانداق بولۇپ بىزدىن بۇرۇن كېلىۋالدىڭ؟ — دەپ سورىشىپتۇ ئۇلار.

تىيىن ھەدە كۈلگىنىچە كۆپچىلىك بىلەن چاقچاقلىشىپتۇ:
— ئېرىم ماڭا ئۆزىنىڭ ماشىنىسىنى ۋە شوپۇرىنى ئەۋەتىپتۇ دەڭلار،
شۇ ماشىنا ئەكىلىپ قويدى! بولدى، خەير -
خوش، مەن ھازىرلا ئۆيگە قايتىمىسام بولمايدۇ!
تىيىن ھەدە كۆپچىلىكنىڭ قېشىدىن كې-
تىپ قاپتۇ، تاشپاقا ئۇنى بىر چەتتە ساقلاپ
تۇرغانىكەن. تىيىن ھەدىنىڭ
دوستلىرى ھەيران بولغان ھالدا
بىر ئېغىزمۇ گەپ قىلالماي تۇ-
رۇپ قېلىشىپتۇ.
ئۇلار تىيىن ھەدىنىڭ چە-
رايىنىڭ بۇنچە پارلاپ كېتە-
شى كىچىككىنە بىر باش سەۋ-
زىنى تاشپاقىغا بەرگەنلىكىنىڭ
كارامىتىدىن ئىكەنلىكىنى زا-
دىلا خىيالغا كەلتۈرمەپتۇ!

